

GENEL BİLGİLER

Dersin Kodu ve Adı	: ŞPL404 Engelliler ve Kentsel Mekan
Bölüm/Program	: MTF-Mimarlık Bölümü
Kullanılan Dil	: Türkçe
Dersi Veren	: Prof. Dr. Osman TUTAL
AKTS Kredisi	: 4.5 (Mesleki Seçmeli)
Ders Saatleri	: 4+0

Ders Dışı Öngörülen Toplam Çalışma Süresi: 2,5 saat

Sınav Yüzdeleri: Ara Sınav: %40, Final: %60

Genel Amaç: Bir tasarım ve yaşam alanı olarak kentsel mekânın özel gereksinimi bulunan kullanıcılar için tasarımına yönelik kuramsal bilgi düzeyinin artırılması, kentsel mekân kalitesinin geliştirilmesi, erişilebilirlik ve kullanılabilirliğin sağlanmasına yönelik tasarım becerilerinin kazandırılmasıdır.

Öğrenme Çıktıları ve Alt Beceriler: Bu dersin sonunda öğrenci; Kentsel mekânın özel gereksinimleri açısından analizini yapabilecektir. Kullanıcı çeşitliliğine bağlı olarak mekansal analiz yapar; Kullanıcı çeşitliliği açısından mekansal gereksinimleri sorgular; Mevcut durumu rapor eder. Kentsel mekânı özel gereksinimlilerin yaşam kalitesi, erişilebilirlik ve kullanılabilirlik açısından sorgulayacaktır. Özel gereksinimlilerin gündelik yaşama katılım düzeyini belirler: Yapılaşmış çevrenin ulusal ve uluslararası tasarım standartlarına uygunluğunu denetler. Evrensel tasarım ölçütlerini temel alan tasarımlar yapabilecektir: Tasarımda ulusal ve uluslararası norm ve standartları kullanır; Erişilebilir mekânlar tasarlar; Erişilebilirlik ve kullanılabilirliğin bağımsız bir şekilde herkesle birlikte gerçekleşmesini planlar.

Genel Yeterlilikler: Sorgulayan, Toplumsal duyarlılık, Çevre duyarlılığı, Takım halinde çalışabilme, Eleştirel düşünebilme, Problem çözme, Organize etme ve Planlama, Proje tasarlama ve Yönetme.

Haftalara Göre İşlenecek Konular

- 1.Hafta: Yapılaşmış çevre olarak kentsel mekan
- 2.Hafta: Kentsel mekan ve kullanıcılar
- 3.Hafta: Kentsel mekanda kullanıcılar ve hareket araçları
- 4.Hafta: Evrensel tasarım/Herkes için tasarım ve Kapsayıcı tasarım
- 5.Hafta: Kentsel mekanda erişilebilirlik ve kullanılabilirlik
- 6.Hafta: Kentsel mekanda erişilebilirlik ve kullanılabilirlik
- 7.Hafta: 1. ARA SINAV
- 8.Hafta: Erişilebilirlik için ulusal ve uluslararası norm ve standartlar
- 9.Hafta: Kentsel erişilebilirlik ve ulaşım hizmetleri
- 10.Hafta: Kentsel açık ve yeşil alanlarda erişilebilirlik
- 11.Hafta: Kamusal yapı ve alanlarda kapsayıcı tasarım
- 12.Hafta: Kamusal yapı ve alanlarda kapsayıcı tasarım
- 13.Hafta: Kamusal yapı ve alanlarda kapsayıcı tasarım
- 14.Hafta: Özel gereksinimliler ve kentsel mekana yönelik hukuki koşullar
- 15.Hafta: Özel gereksinimlilere yönelik tasarımda uygulama ve sorunları

Öğretim Yöntem ve Teknikleri: Anlatım, Tartışma, Soru-Yanıt, Gözlem, Alan Gezisi, Takım/Grup Çalışması, Gösterme, Uygulama-Araştırma, Sorun/Problem Çözme, Rapor Hazırlama ve/veya Sunma, Proje Tasarımı/Yönetimi.

Dersin Koşulları: Bu dersin ön koşulu ya da eş koşulu bulunmamaktadır.

Ders Kaynakları: Goldsmith, S. (2000), Universal Design, Architectural Press, Oxford ;Preiser, W., 2001, Universal Design Handbook, McGraw Hill, Boston; Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formları, (2017). Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Ankara; TS 9111, TS 12576, TS ISO 23599, TS 13536; Oliver, M., (1996). Understanding Disability, From Theory to Practice, Malaysia; Stopford, V. (1987). Understanding Disability, Causes, characteristics, and coping, Singapore; Tural, O. (2018). Engelsiz Kent, Engelsiz Yaşam Alanları, Şehir ve Toplum, Sayı 11, Sayfa: 51-62, Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları, İstanbul; Tural, O. (2018). Herkes için Tasarım: Geçmişten Geleceğe, Tasarım Dergisi, Sayı: 282, Sayfa 66-69, İstanbul.

ŞPL404 Engelliler ve Kentsel Mekân Ders Öğrenme Çıktıları

DÖÇ1:	Tasarım ve engellilerin problemlerini belirleyecektir.
DÖÇ2:	Kentsel mekanda kullanıcıları ve gereksinimlerini belirler.
DÖÇ3:	Yapılaşmış çevrenin erişilebilirlik açısından analizini yapar.
DÖÇ4:	Erişebilirlik ve kullanılabilirlik kavramlarını tanımlayacaktır.
DÖÇ5:	Kentsel mekânın erişebilirlik ve kullanılabilirlik analizleri yapar.
DÖÇ6:	Yapılaşmış çevredeki fiziksel engelleri belirler.
DÖÇ7:	Engellilerle ilgili tasarım standartlarını öğrenecektir.
DÖÇ8:	Tasarıma yönelik teknik erişilebilirlik standartları öğrenir.
DÖÇ9:	Erişilebilir tasarım yapar.

ŞPL404 Engelliler ve Kentsel Mekân									
Program Çıktıları	Ders Öğrenme Çıktıları								
	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4	DÖÇ5	DÖÇ6	DÖÇ7	DÖÇ8	DÖÇ9
PÇ1	1	2	1	0	1	0	1	1	2
PÇ2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PÇ3	2	2	3	3	2	2	2	0	1
PÇ4	0	0	1	0	1	0	1	2	1
PÇ5	0	1	0	0	1	0	0	0	0